

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość Kowalewo	
1. Nazwa DOM		2. Czas powstania Połowa XIX w.			
<div>8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</div> <div></div> <div>Widok na elewację południową i zachodnią.</div>				4. Adres Kowalewo 6 67-407 Szlichtyngowa	
				5. Przynależność administracyjna województwo lubuskie powiat wschowski gmina Szlichtyngowa	
				6. Formy ochrony Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej wsi Jędrzychowice, Kowalewo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A z dn. 30 grudnia 1999 r., poz. 269).	

Historia.

Najstarsza informacja o wsi pochodzi z 1307 r., wtedy to książę Henryk Głogowski podarował wieś klasztorowi klarysek, mającemu swoją siedzibę w Głogowie. W dokumencie zapisano nazwę Heynemannisdorf. Około 1318 roku wieś zapisano jako Henrici villa. XIV w. wspomniany kościół pw. bł. Jana z Dukli, po 1550 r. wieś w granicach Królestwa Polskiego. W 1565 r. wieś własnością Macieja Radlica liczyła: 12 łanów, 14 gospodarstw zagrodniczych, 13 komorniczych. Wtedy prawdopodobnie rozpoczął się podział wsi na dwie części: górną i dolną. Wśród właścicieli dóbr wymieniani są: 1579 r. własność Macieja Radlica i Stefana Witkowskiego. 1596 r. w rękach Stanisława Wilkowskiego. 1605 r. wieś należy do Adama Gorczyńskiego z Gorzycy. W 1614 r. Gorczyńscy oddają wieś w dzierżawę Wojciechowi Kniczbach Zawadzkiemu. Od połowy XVII do połowy XIX w. własność rodu Mielęckich. W 1726 r. z fundacji Samuela Mielęckiego zbudowano barokową rezydencję oraz założono park krajobrazowy. Stała ona na miejscu starszej siedziby renesansowej. Około 1882 na terenie wsi Jędrzychowice Dolne w 52 domach mieszkały 253 osoby. Znajdujący się w tej części wsi majątek ziemski liczył 3121 mórg ziemi, było tam 6 domów i 72 mieszkańców. W latach 1909-1910, za sprawą ówczesnego właściciela majątku Karla Gilka-Botzow, rozbudowano pałac, powiększając barokowy korpus o skrzydło z reprezentacyjną salą balową i dwiema cylindrycznymi wieżami. Wkrótce po tym majątek w Jędrzychowicach nabyła rodzina von Schlichting. Po II wojnie światowej w latach 1947-1949 na gruntach majątku i folwarku powstaje PGR. Od 1949 r. majątek ziemski i folwark przejęty przez Państwowy Ośrodek Hodowli Zarodowej w Osowej Sieni, następnie własność Spółki HZZ Osowa Sień. Od 1994 r. pałac w rękach prywatnych rodziny von Schlichting.

Opis.

Budynek usytuowany jest w środkowej części wsi Jędrzychowice. Leży na południe od drogi Kandlewo – Kowalewo na wschód zespołu folwarcznego. Budynek usytuowany kalenicowo do drogi. Obiekt jest murowany z cegły i otynkowany, założony na rzucie prostokąta, parterowy. Nakryty został dwuspadowym dachem z pokryciem ceramicznym z dachówki karpiówki. Elewacja frontowa niesymetryczna – czteroosiowa.

Wartości.

Obiekt prezentuje wartości zabytkowe, wartość historyczną i naukową. Jest przykładem mieszkalnej zabudowy wiejskiej z połowy XIX wieku.

Stan zachowania.

Obiekt zachowany, w historycznej bryle, kubaturze, wraz z kształtem dachu. Zachowana historyczna kompozycja, artykulacja elewacji, proporcje. Budynek wymaga remontu poszycia dachu z zachowaniem krycia z dachówki ceramicznej karpiówki. Elewacje posiadają ubytki wyprawy tynkarskiej. W poszyciu dachu widoczne również ubytki dachówki oraz rynien i rur spustowych. Wprowadzone zmiany w postaci przebudowania otworów okiennych i w wprowadzeniu okien PCV są niekorzystne dla wartości obiektu. Budynek traci czytelność i spójność stylistyczną z architekturą okresu w jakim powstał.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Bezwzględnej ochronie konserwatorskiej podlega kompozycja, bryła obiektu, gabaryty, artykulacja elewacji oraz kształt dachu wraz z zastosowanymi technologiami. W trakcie prac należy dążyć do przywrócenia pierwotnego wyglądu elewacji, w tym odtworzenie historycznej kolorystyki i materiałów. Nie dopuszcza się docieplenia elewacji budynku. Należy prowadzić systematyczną kontrolę stanu zachowania pokrycia dachowego, udrażniać system odprowadzania wód opadowych.

Bartosz Idryjan**20.09.2021r.**